
Hjemmetests

Graviditetstest

Fosteranlæg producerer hormonet HCG (Humant Chorion Gonadotropin). Man kan derfor teste om en kvinde er gravid ved at undersøge mængden af dette hormon i hendes urin. Koncentrationen af hormonet i blodet og i urinen fordobles ca. hver 3. dag i de første 10 uger af graviditeten.

Læs mere om hormonet på side 90 og 91 i Biologi til tiden, se også [figur 129](#) på samme side.

Man bør tidligst måle HCG i urinen den dag kvinden forventer menstruation for at være sikker på resultatet. Før den tid er resultatet for usikkert – ikke mindst fordi man antager at ca. halvdelen af alle befrugtede æg går til grunde og udstødes.

Graviditetstests findes i mange forskellige udformninger og prisniveauer, men alle er forsynet med udførlig brugsanvisning, og er derfor nemme at anvende. Som regel vises svaret som en farvereaktion i løbet af 1-5 minutter. Alle tests er så følsomme at de kan vise resultatet med en sikkerhed på 99,9 %, hvis kvinden venter med at få udført testen til dagen efter udebleven menstruation, og hun ikke lige har drukket en masse væske så urinen er meget lidt koncentreret.

Graviditetstests kan købes via internettet, på apoteket eller hos Matas. Kvinden kan også gå til sin egen læge og få foretaget en graviditetstest, det er gratis.

Ægløsningstest

Kvinder som har svært ved at blive gravide, kan være interesserede i at vide mere præcist hvornår de har ægløsning. Ægløsning sker ca. en gang hver måned – i midten af en kvindes menstruationscyklus – hvor en ægcelle er blevet moden. Den ene æggestok frigiver den modne ægcelle som opfanges af æggelederen og føres frem mod livmoderen. Denne proces er styret af hormonet LH (luteiniserende hormon), og koncentrationen af hormonet stiger derfor kortvarigt 24-36 timer inden ægløsningen.

Læs mere om hormonet på side 76 i Biologi til tiden, se også [figur 110](#) på samme side.

En ægløsningstest måler koncentrationen af LH i urinen, og testen tages én gang i døgnet op mod midten af en cyklus. De første dage vil testen sandsynligvis være negativ, men når testen er positiv er chancen for at blive gravid størst i de efterfølgende to-tre dage, hvor selve ægløsningen forventes at have fundet sted. Da sædceller kan overleve i 3-5 døgn i kvindens underliv, er der ingen grund til at vente med samleje til ægløsningen har fundet sted. Den mest frugtbare periode er derfor samme dag og de efterfølgende to-tre dage, og når testen har givet et positivt svar, er der ingen grund til at teste yderligere i samme cyklus.

Ligesom graviditetstests findes der forskellige ægløsningstests i handlen som alle er nemme at anvende. De bygger ligeledes på en farvereaktion, og skal helst tages når urinen er ret koncentreret, fx om morgenen.

Sædkvalitetstest

En mand kan være interesseret i at kende sin sædkvalitet, fx hvis han lever i et ufrivilligt barnløst parforhold. En indikator for en mands fertilitet er antallet af sædceller pr. mL sæd. Dette tal skal ifølge WHO helst være over 20 millioner.

En sædkvalitetstest angiver ved hjælp af en farve om der er over eller under 20 millioner sædceller pr. mL sæd. Testen udføres ved at manden opsamlar sæd i et kondom der ikke indeholder sæddræbende creme. Sæden overføres til et bæger der indeholder et enzym som gør sæden flydende. Efter et kvarter udføres farvetesten, og efter 10 min. kan man sammenligne farven med den som

svarer til 20 millioner sædceller pr. mL. Testen gentages efter minimum 3 dage og maksimum 7 dage hvor manden har været seksuelt afholdende. Testen viser ikke noget om sædcellernes bevægelighed og udseende hvilket også er vigtige faktorer for bedømmelsen af en mands sædkvalitet.

Der findes kun få sædkvalitetstests i handlen, og de koster alle over 300 kr. Hos lægen er det gratis at få foretaget en sædkvalitetstest, og man vil da ved henvisning til en fertilitetsklinik også kunne få undersøgt sædcellernes bevægelighed og udseende nærmere.

Læs mere om ufrivillig barnløshed i Biologi til tiden, side 93-94.

Biologi til tiden

© Lone Als Egebo og Nucleus Forlag

[Print side](#)

[Luk vindue](#)